

Wrocław, 30 marca 2006 roku

WK.660/P-26/K-1/06

**Pan
Ryszard Raszkiewicz
Starosta Powiatu Złotoryjskiego**

**Plac Niepodległości 8
59 – 500 Złotoryja**

Regionalna Izba Obrachunkowa, działając na podstawie ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) przeprowadziła w okresie od 1 grudnia 2005 r. do 17 lutego 2006 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Powiatu Złotoryjskiego.

Szczegółowe ustalenia zawiera protokół podpisany bez zastrzeżeń przez Starostę oraz Skarbnika Powiatu. Kontrolą objęto losowo wybrane operacje finansowo – gospodarcze w zakresie wydatków budżetowych, prawidłowość i skuteczność realizacji dochodów, zadłużenie powiatu i gospodarowanie mieniem.

Negatywnie oceniono liczne nieprawidłowości związane z błędną klasyfikacją wydatków budżetowych, które wynikały z braku należytego nadzoru nad wykonaniem budżetu przez Skarbnika Powiatu.

Przeprowadzona kontrola wykazała uchybienia i nieprawidłowości szczegółowo opisane w protokole, z których do najważniejszych należą:

W zakresie kontroli wewnętrznej, księgowości i sprawozdawczości

Nie przeprowadzono kontroli wewnętrznych zaplanowanych na marzec i lipiec 2004 roku w Starostwie Powiatowym, oraz planowanej na listopad 2005 r. w Zespole Szkół Zawodowych w Złotoryi. W trakcie niniejszej kontroli, tj. w styczniu i lutym 2006 roku, przeprowadzono trzy kontrole zaplanowane na 2005 rok w jednostkach organizacyjnych powiatu: w Szkolnych Schroniskach Młodzieżowych w Złotoryi, w Liceum Ogólnokształcącym w Złotoryi i w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Złotoryi.

W 2004 oraz w 2005 roku nie przeprowadzono kontroli przestrzegania przez podległe i nadzorowane jednostki realizacji procedur, o których mowa w art. 35a ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.), obejmującej co najmniej 5% wydatków poniesionych w 2004 i 2005 roku w podległych i nadzorowanych jednostkach, czym nie dopełniono obowiązku wynikającego z art. 127 ww. ustawy. Ustawowy wymóg kontroli przestrzegania przez podległe i nadzorowane jednostki realizacji ww. procedur, obejmującej co najmniej 5% wydatków poniesionych w 2004 roku, spełniono w stosunku do dwóch jednostek na 14 funkcjonujących, a w 2005 roku w stosunku do jednej na 13 funkcjonujących. Wszystkie protokoły z przeprowadzonych kontroli nie

zawierały w swojej treści żadnych zapisów dotyczących przestrzegania w kontrolowanych jednostkach ustalonych procedur kontroli.

W zakresie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, brakowało określenia sposobu prowadzenia ewidencji księgowej dochodów Skarbu Państwa oraz nieruchomości Skarbu Państwa wchodzących w skład zasobu Skarbu Państwa, sposobu prowadzenia urzędzeń analitycznych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, co naruszało dyspozycję określoną w art. 10 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.).

Podstawą księgowania na koncie 130 "Rachunek bieżący" były dowody źródłowe stwierdzające dokonanie określonej operacji gospodarczej, które nie posiadały prawidłowo nadanego numeru identyfikacyjnego. W każdym przypadku nadawany był ten sam numer wyciągu bankowego dla kilkudziesięciu dowodów źródłowych potwierdzających wykonanie określonych operacji finansowych objętych tym wyciągiem, co naruszało zasadę ustaloną w przepisach wewnętrznych jednostki, opisaną w rozdz. I, część II, § 4, pkt 1 Instrukcji obiegu dokumentów księgowych, w świetle której identyfikacja każdego dowodu księgowego zapewniona jest poprzez nadanie dowodom księgowym podłączonym pod wyciąg bankowy numeru zgodnego z numerem wyciągu, łamanego przez numer kolejny zapisu na zbiorczym dokumencie księgowym.

Wystąpiły przypadki dokonywania zapisów w księgach rachunkowych z naruszeniem przepisów art. 6 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Na podstawie dowodów księgowych dokumentujących koszty Starostwa poniesione w grudniu 2004 roku, a zaksięgowane w styczniu 2005 roku, stwierdzono cztery przypadki naruszenia obowiązku ujmowania w księgach rachunkowych danego roku wszystkich kosztów jednostki i przypadających na jej rzecz przychodów, niezależnie od terminu zapłaty. Koszty z grudnia 2004 r. w kwocie łącznej 4.246,52 zł oraz z listopada 2004 r. w kwocie 9.158,65 zł, ujęto w księgach rachunkowych na koncie 400 - "Koszty" w styczniu 2005 roku. Wydatek z tytułu wyjazdu służbowego w dniu 29 stycznia 2004 r. na szkolenie związane z poborem do wojska, przedłożono do rozliczenia dopiero w dniu 23 kwietnia, a rozliczono 13 maja, tj. po ponad trzech miesiącach od daty podróży służbowej, a zakup czterech zestawów komputerowych i drukarki zaksięgowano w księgach rachunkowych w dniu 12 kwietnia 2005 r., podczas gdy zakup ten zrealizowano w dniu 17 marca 2005 roku.

Koszty podróży służbowych były rozliczane nawet po 5 miesiącach od daty odbycia podróży.

Jednostki organizacyjne powiatu (z wyjątkiem jednej) nie sporządziły sprawozdania Rb - Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń za 2004 i I półrocze 2005 roku. Uchybiało to przepisom § 4 ust. 1 pkt 2b, pkt 2f rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24, poz.279 ze zm.). Sprawozdania tego nie sporządzono również w zakresie funduszy celowych.

W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków

W 2005 roku wystąpiła niezgodność ewidencji syntetycznej na koncie 101 – 1 - "Kasa – znaki skarbowe" i analitycznej w raportach kasowych. Obroty na koncie syntetycznym wynosiły: na 31.03.2005 r. - 4.120 zł, na 30.04.2005 r. - 5.020 zł i na 30.06.2005 r. - 5.830 zł, a wykazane w ewidencji analitycznej

(raportach kasowych sporządzonych za okres od 1 do 31 marca 2005 r., od 1 do 30 kwietnia 2005 r. i od 1 do 30 czerwca 2005 r.) wynosiły odpowiednio: 2.120 zł, 3.020 zł i 3.830 zł. Niezgodność obrotów wynikała z błędu w księgowaniu powstałym w styczniu 2005 roku (nieprawidłowo zaksięgowano pobranie gotówki czekiem w raportach kasowych). Pomyłkę wyksięgowano dopiero w listopadzie 2005 r.; saldo znaków skarbowych na dzień 30.11.2005 r. w ewidencji syntetycznej i analitycznej było już zgodne. Powyższe świadczyło o niedokonywaniu bieżących uzgodnień pomiędzy zapisami na koncie syntetycznym 101, a ewidencją analityczną zawartą w raportach kasowych i stanowiło naruszenie zasady określonej w art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Na 10 dowodach źródłowych dokumentujących wypłatę gotówki z kasy nie było dekretacji wg symboli kont syntetycznych i klasyfikacji budżetowej oraz podpisów osoby odpowiedzialnej za wskazania dotyczące sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych, co naruszało przepis art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

W raporcie kasowym Nr 55/2004 sporządzonym za okres od 27 do 31 grudnia 2004 r., została ujęta operacja finansowa w zakresie przyjęcia gotówki do kasy kartą bankomatową w kwocie 4.000 zł, podczas gdy w żadnych uregulowaniach wewnętrznych nie określono zasad i warunków dokonywania wypłat za pomocą karty bankomatowej, a według postanowień § 9 pkt II Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych w Starostwie do podejmowania gotówki z banku do kasy służą wyłącznie чеки gotówkowe.

Zlecenia płatnicze składane były za pośrednictwem bankowości elektronicznej, a także z wykorzystaniem karty bankomatowej, podczas gdy w Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych brakowało opisu takiej formy rozliczeń bankowych jako obowiązującej dla Starostwa oraz przyjętego sposobu dokumentowania tych operacji finansowych.

W wyniku porównania inwentaryzacji druków zaewidencjonowanych na 31.12.2004 r. z ewidencją tych druków w księgach druków ścisłego zarachowania, stwierdzono brak objęcia ewidencją w księgach czeków gotówkowych PBS w Złotoryi od nr 0001299805 do nr 0001299825; w trakcie kontroli чеки te zostały komisyjnie zlikwidowane.

Konto 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wystąpiło w budżecie powiatu (organie) zamiast w księgach rachunkowych Starostwa (jednostce), co było niezgodne z zakładowym planem kont dla budżetu powiatu złotoryjskiego i Starostwa Powiatowego w Złotoryi wprowadzonym w dniu 20.02.2002 roku oraz z aktualnie obowiązującym zakładowym planem kont z dnia 30.09.2005 roku, które nie przewidywały prowadzenia zapisów operacji finansowych na koncie 221 w budżecie powiatu. Naruszało to również zasady funkcjonowania kont określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752 ze zm.). W księgach rachunkowych budżetu (organie) ujmowano na koncie 240 - „Pozostałe rozrachunki” dochody z tytułu opłat komunikacyjnych pobieranych w jednostce – Starostwie oraz inne dochody własne Starostwa. Zapisy na koncie 130 - „Rachunek bieżący” w jednostce dotyczyły wyłącznie wydatków Starostwa oraz przekazywania środków z budżetu na wydatki Starostwa. Nie prowadzono zatem w 2004 i

2005 roku do konta 130 - „Rachunek bieżący jednostki budżetowej” - księgowej ewidencji analitycznej (podział według klasyfikacji budżetowej) dochodów budżetowych realizowanych przez Starostwo, a gromadzonych na bankowym rachunku bieżącym (subkonto dochodów). Uchybiało to przepisom rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...). Brak powyższej ewidencji księgowej uniemożliwiał jednostce sporządzanie sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych j.s.t. według zasad określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Kontrolowana jednostka nie przenosiła należności długoterminowych z konta 226 - “Długoterminowe należności” do krótkoterminowych w wysokości raty należnej za dany rok do 31 marca każdego roku – w korespondencji z kontem 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”. Było to niezgodne z zasadami funkcjonowania kont: 221, 226, 750 i 840 określonymi w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...). Skutkiem tej nieprawidłowości wykazane w bilansie za 2004 r. należności długoterminowe w kwocie łącznej 23.607,61 zł, zostały zawyżone o kwotę 4.759,27 zł, ponieważ należności w tej wysokości były wymagalne na dzień 31.12.2004 roku i nie stanowiły należności długoterminowych.

Jako należności długoterminowe wykazano w bilansie Starostwa należności zaewidencjonowane na koncie 221 w wysokości 68.406,17 zł za użytkowanie wieczyste i trwałe zarząd nieruchomości Skarbu Państwa, podczas gdy w całości były one wymagalne na dzień 31.12.2004 r. i nie stanowiły należności długoterminowych. Według przedłożonej ewidencji analitycznej, przedmiotowe należności dotyczyły należności za użytkowanie wieczyste i trwałe zarząd nieruchomości Skarbu Państwa (§ 0470) i wynosiły 73.678,64 zł. Wystąpiła więc niezgodność ewidencji syntetycznej z analityczną, co świadczyło o braku bieżących uzgodnień pomiędzy tymi ewidencjami i naruszało przepis art. 16 ustawy o rachunkowości.; w ewidencji syntetycznej i w bilansie wykazano zaniżone należności z tego tytułu o kwotę 5.272,47 zł,

Wadium w kwocie 3.200 zł (zaewidencjonowane na koncie 240 - “Pozostałe rozrachunki”) wpłacone we wrześniu 2004 r. do przetargu na wybór wykonawcy zadania “Modernizacja i przebudowa bloku sportowo - rehabilitacyjnego w budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Złotorii” podlegało zwrotowi na mocy art. 46 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177 ze zm.), niezwłocznie po unieważnieniu postępowania o udzielenie zamówienia, gdy protesty zostały ostatecznie rozstrzygnięte lub upłynął termin ich wniesienia. Przetarg, na który zostało wpłacone wadium został unieważniony w dniu 12.10.2004 roku (wniesiony protest uznano za zasadny i unieważniono postępowanie), a zobowiązanie zlikwidowano dopiero w styczniu 2005 roku.

Kwota 70% zabezpieczenia należytego wykonania umowy z dnia 10.12.1999 r. na wykonanie robót remontowych drugiego piętra, poddasza i piwnicy budynku Starostwa Powiatowego podlegała zwrotowi w terminie 30 dni po końcowym odbiorze robót i przekazaniu przedmiotu umowy do eksploatacji; protokół odbioru robót sporządzono w dniu 21.02.2000 roku, a Starostwo do dnia kontroli nie dokonało zwrotu tej kwoty. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy wynosiło łącznie 5.089,84 zł i stanowiło 5%

wynagrodzenia umownego brutto i jej 70% było przeznaczone jako gwarancja zgodnego z umową wykonania robót, a pozostałe 30% stanowiło zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi. Okres rękojmi jeszcze nie upłynął (90 miesięcy od daty odbioru końcowego).

W dwóch przypadkach na pięć badanych, udzielone pracownikom zaliczki zostały rozliczone z opóźnieniem, tj. w innych terminach niż pracownicy zobowiązali się do ich rozliczenia we wnioskach o udzielenie zaliczki. Zaliczkę wypłaconą w styczniu 2005 r. w kwocie 500 zł, rozliczono dopiero 29 grudnia 2005 r. zamiast do 30 czerwca 2005 r., a zaliczkę w kwocie 1.000 zł rozliczono 2 czerwca zamiast do 20 maja 2005 roku. W pierwszym przypadku rozliczenia zaliczki dokonano m. in. poprzez wpłatę niewydatkowanej kwoty – 408,37 zł, a w drugim wpłatę kwoty 304,50 zł, co świadczyło że zaliczki miały charakter nieoprocentowanych pożyczek, ponieważ nie zostały wydatkowane na wnioskowane cele.

W zakresie dochodów budżetowych

W księgach rachunkowych nie była prowadzona księgowa ewidencja syntetyczna i analityczna nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa znajdujących się w zasobie nieruchomości Skarbu Państwa, co stanowiło naruszenie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).

W 2004 i 2005 roku nie przekazano na dochody powiatu 5% z pobranych opłat za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości znajdujących się w zasobie Skarbu Państwa, rozłożonych na raty, wbrew przepisom art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z 29 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966 ze zm.). Uzyskane dochody w całości odprowadzono na rachunek Urzędu Wojewódzkiego, a zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy od dnia 1 stycznia 2004 roku (po wejściu w życie ustawy), źródłem dochodów własnych powiatu jest 5% dochodów uzyskanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. W 2004 r. nie przekazano na dochody powiatu kwoty 273,52 zł, a w 2005 roku – 355,21 zł.

W zakresie wydatków budżetowych

Stwierdzono liczne przypadki naruszenia przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz.U. Nr 68, poz. 634 ze zm.). Polecenia wyjazdu służbowego do Francji - dla Starosty, dla Przewodniczącego Rady Powiatu oraz dla radnego, zaklasyfikowane zostały do § 4410 - "Podróże służbowe krajowe", zamiast do § 4420 - "Podróże służbowe zagraniczne"; delegacja nr 12/2005 z dnia 20.01.2005 r. pierwotnie w dniu 10.02.2005 r. została zaksięgowana prawidłowo jako delegacja zagraniczna, a następnie wyksięgowano ją w dniu 31.03.2005 r. i ujęto w ewidencji jako delegację krajową (ze względu na brak planu), ostatecznie w dniu 30.04.2005 r. ponownie zaksięgowano ją prawidłowo jako zagraniczną.

Na trzech poleceniach wyjazdu służbowego rozliczono 25% diety za 5 dni, zamiast za 4 dni, czym zawyżono wypłacone diety łącznie o kwotę 162,39 zł i co było niezgodne z § 4 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1991 ze zm.).

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2004 rok - wykazano w rozdziale 75019 - "Rady powiatów", w § 4410 kwotę 275 zł jako wydatki na delegację krajową, podczas gdy delegacja dotyczyła podróży zagranicznej, a zatem powinna być ujęta w § 4420. Natomiast w rozdziale 75019, w § 4420 wykazano kwotę 541 zł jako delegacje zagraniczne, podczas gdy w ewidencji księgowej ujęto te wydatki w § 4410. Powyższe naruszało przepis § 10 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w świetle którego kwoty wykazane w sprawozdaniu powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Pomimo nieobecności poszczególnych radnych na posiedzeniach komisji w 2005 roku, nie pomniejszono ich diety o 30%; w myśl § 3 Uchwały Rady Powiatu Nr XXV/129/2000 z dnia 6 września 2000 r. w sprawie diet przysługujących radnym Rady Powiatu dietę należało pomniejszyć "za każdą nieobecność w posiedzeniach Rady, Komisji". W uchwale nie określono, w pracach ilu komisji winien radny uczestniczyć. W czasie kontroli wyjaśniono, że nie potrącano diet, ponieważ każdy radny wskazał komisję, w której będzie pracował, i za pracę w której będzie pobierał dietę. Z ustaleń kontroli wynika, że wszyscy radni uczestniczyli w pracach wskazanych przez siebie komisji, oraz w sesjach.

Na fakturach za zakupione paliwo do samochodu służbowego Leganza brakowało adnotacji określającej, do której karty drogowej wpisano zakupione paliwo. Do wykazu tankowanego paliwa przyjmowano pełną ilość litrów paliwa (przykładowo: zakupiono 40,983 litrów paliwa, a do rozliczenia przyjęto 40 litrów); normę zużycia paliwa ustalono ustnie w wysokości 12 litrów zarówno na okres letni, jak i zimowy (brak zróżnicowania). Z rozliczenia zużycia paliwa wynikało, że w każdym miesiącu od stycznia do listopada 2005 r. wystąpiły oszczędności paliwa w ilości niecałego litra (nierealne); w kartach drogowych cel wyjazdu każdorazowo wpisywany był ogólnie "służbowy", nie podawano godziny wyjazdu i powrotu.

W wydatkach z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (na zakup nagród) stwierdzono, że faktura z 20.05.2004 r. na kwotę 1.220 zł za wykonanie reklamy, zatwierdzona została do wypłaty w dniu 28.05.2004 r. bez podania klasyfikacji budżetowej wydatku, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Rzeczywiście wydatek ten pierwotnie zaklasyfikowano prawidłowo do § 4300 - "Zakup usług pozostałych", jednakże w dniu 02.09.2004 r. poleceniem księgowania nr 275/IX/2004 przeksięgowano go nieprawidłowo do § 4210 - "Zakup materiałów i wyposażenia", co naruszało przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów. Ponadto wydatki na kwotę 511, 89 zł za materiały budowlane zaklasyfikowano prawidłowo do § 4210, ale analitycznie błędnie do § 4210/0004 pn. "Nagrody".

Kontrola dotacji udzielonych z budżetu powiatu na realizację zadań własnych podmiotom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych w oparciu o art. 118 ust. 2 ustawy o finansach publicznych wykazała, że brakowało sprawozdań końcowych z wykonania zadania na formularzu zgodnym z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 29 października 2003 r. w sprawie wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz.U. Nr 193, poz. 1891), co było wymogiem § 7 ust. 1 zawartych w 2005 r. umów dotacji. Dokumenty rozliczeniowe złożone zostały po terminie umownym, co naruszało zapis § 2 ust 3 zawartych w 2004 r. umów dotacji; na trzynaście podmiotów, siedem rozliczyło się nieterminowo z otrzymanej dotacji.

Dotację dla Stowarzyszenia Speleoklub "Bobry" z przeznaczeniem na X Mistrzostwa Polski w Technikach Jaskiniowych oraz dotację dla Stowarzyszenia Miłośników Gór Kaczawskich w Świerzawie na VI Puchar Starosty Złotoryjskiego w Piłce Siatkowej zaklasyfikowano w § 231 - "Dotacje przekazane gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego", zamiast w § 282 - "Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom". Dotację przekazaną dla Miejsko - Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Świerzawie na "Święto chleba" zaklasyfikowano w § 283 - "Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych", zamiast w § 231, a dotacje na XIX Ogólnopolski Bieg Świerzawy na turniej brydża sportowego o puchar Starosty Złotoryjskiego, na zawody wędkarskie o puchar Starosty Złotoryjskiego, zaklasyfikowano w § 282, zamiast w § 231.

Wszystkie dowody księgowy w zakresie dokonywanych wydatków opisywane były przez jedną osobę - kierownika Wydziału Administracyjno - Gospodarczego, co naruszało zapis § 20 pkt 3.2. Instrukcji obiegu, kontroli i archiwowania dokumentów księgowych w Starostwie Powiatowym w Złotoryi, ponieważ kierownik tego wydziału nie był odpowiedzialny za wszystkie odcinki działalności jednostki. Zgodnie z zapisem tej Instrukcji: "Sprawdzenie prawidłowości dokumentów polega na ustaleniu, czy są one podpisane na dowód skontrolowania przez osobę odpowiedzialną za dany odcinek działalności jednostki ustalony w zakresie obowiązków, a w wypadku stwierdzenia braku podpisu, należy dowód zwrócić do właściwego ogniwa w celu uzupełnienia." Opisy na dowodach źródłowych były lakoniczne i nieczytelne (z powodu nieczytelnego pisma), co naruszało przepis § 7 pkt 1 litera b ww. Instrukcji, zgodnie z którym prawidłowo sporządzony dowód księgowy powinien zawierać zapisy dokonane w sposób trwały i wypełnione czytelnie.

W badanym okresie poniesiono wydatki, które nie znajdowały uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa, czym naruszono dyspozycję określoną w art. 28 ust. 2 i ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, w świetle której jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków; wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. Przykładowo: faktura z 14.09.2004 r. na kwotę 120 zł z opisem: "Obraz na potrzeby Starosty, dar dla Parafii katolickiej"), faktura nr 136/05 z 25.05.2005 na kwotę 1.303 zł z opisem: "Zapłata za zakupione książki na potrzeby p. Starosty", faktura nr 28/05 z 09.03.2005 na kwotę 1.128 zł z opisem: "Zapłata za konsumpcję dla emerytów z okazji spotkania z Zarządem Powiatu Złotoryjskiego sponsorowanego przez Starostwo", faktura

nr 20/2005 z 29.04.2005 r. na kwotę 300 zł z opisem: "Nagrody sponsorowane przez Starostwo dla pracowników jednostek organizacyjnych przechodzących na emeryturę". Ponadto wydatkowano kwoty: 36,88 zł na zakup artykułów alkoholowych (określając wydatki w księgach rachunkowych jako zakup artykułów spożywczych na potrzeby sekretariatu) i 200 zł na zakup dwóch zegarków jako nagrody sponsorowanej przez Starostę i prezentu dla komendanta PSP. Szereg wydatków dotyczyło zakupionych kwiatów, gdzie dokumenty źródłowe posiadały lakoniczny opis "Wiązanki kwiatów na potrzeby p. Starosty", albo "Wiązanki kwiatów na potrzeby sekretariatu". W roku 2005 na kwiaty i nagrody wydatkowano łącznie 31.240,06 zł (dział 750, rozdział 75020, § 4210).

W sprawozdaniu Rb-28S za 2004 rok, wykazano kwotę 71.154 zł w § 6060 - "Wydatki na zakupy inwestycyjne", zamiast kwoty 489 zł w § 6050 - "Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych" oraz kwoty 70.665 zł w § 6060 - "Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych". Wydatek udokumentowany fakturą z dnia 19.04.2004 r. na kwotę 14.277,66 zł za sprzęt komputerowy zaklasyfikowano do § 4210 w rozdziałach 71015 i 75020 zamiast do § 6060. Płatności za fakturę z dnia 19.04.2004 r. na kwotę 14.277,66 zł dokonano dopiero w dniu 25.06.2004 r. pomimo określonego terminu zapłaty do dnia 10.05.2004 roku.

W wyniku kontroli wykorzystania dotacji otrzymanej w kwocie 96.000 zł na zapewnienie funkcjonowania komisji ds. orzekania o stopniu niepełnosprawności stwierdzono, że wg stanu na dzień kontroli (07.02.2006 r.) nie dokonano zwrotu kwoty niewykorzystanej dotacji w wysokości 287,38 zł. Zakupiono zestaw komputerowy (Intel P4 3000MHZ, monitor LCD oraz Windows XP) na łączną kwotę 3.614 zł, a w wydatkach zaewidencjonowano kwotę 2.855,70 zł - niższą o 758,30 zł. Wydatek w kwocie 5.287 zł na "Remont toalety dla osób niepełnosprawnych w budynku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Złotorzy" zaklasyfikowano do § 4300 - "Zakup usług pozostałych", zamiast do § 4270 - "Zakup usług remontowych". Wydatki za wykonane orzeczenia lekarskie zaklasyfikowane były w 2005 roku najpierw do § 4300 - "Zakup usług pozostałych", zamiast do § 4170 - "Wynagrodzenia bezosobowe"; w dniu 05.05.2005 r. poleceniem księgowania dokonano prawidłowego zaklasyfikowania wydatku.

Kwotę 5.070 zł dotyczącą wydatków na obsługę imprezy, za montaż sceny i występ zespołu (wykorzystanie dotacji na "Uroczyste obchody podsumowujące rocznicę członkostwa Polski w UE" w dniu 01.05.2005 roku) zaklasyfikowano błędnie do § 4217 - "Zakup materiałów i wyposażenia", zamiast do § 4307 - "Zakup usług pozostałych".

W zakresie powiązań z podległymi jednostkami organizacyjnymi

Zarząd Powiatu nie przekazywał na piśmie jednostkom budżetowym, w terminie 7 dni od dnia przekazania projektu uchwały budżetowej organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego, informacji o kwotach dochodów i wydatków budżetowych na 2004 rok i na 2005 rok, przyjętych w projekcie uchwały budżetowej (w szczególności określonej w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 grudnia 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz szczegółowych zasad i terminów rocznych rozliczeń i wpłat do budżetu przez zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze jednostek

budżetowych: Dz.U. Nr 122, poz. 1333), to jest informacji niezbędnych do opracowania projektów ich planów finansowych, co naruszało art. 125 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych. Zarząd Powiatu nie przekazał na piśmie podległym jednostkom budżetowym również informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków budżetowych przyjętych w uchwale budżetowej na 2004 rok, co naruszało przepisy art. 126 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz § 4 punkt 3 i § 5 ww. rozporządzenia. Pisma takie zostały wysłane w dniu 05.01.2005 r. na rok 2005. Plany finansowe dla ww. jednostek budżetowych sporządzone zostały w ciągu 14 dni od podjęcia uchwały budżetowej za wyjątkiem Liceum Ogólnokształcącego, gdzie projekt planu (z dnia 15.10.2004 r.) przyjęto jako plan, co było niezgodne z przepisem § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 26 stycznia 2005 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz zasad i terminów rocznych rozliczeń i wpłat do budżetu (Dz. U. Nr 23, poz. 190).

W sprawozdaniu Rb-30 za 2004 rok z wykonania planów finansowych zakładów budżetowych, Dyrektor Zakładu wykazał kwotę przychodów w wysokości 163.186 zł, zamiast 153.086 zł. Zbiorcze sprawozdanie Rb-30 sporządzone przez Starostwo Powiatowe różniło się od sprawozdania zakładu budżetowego o kwotę 10.100 zł. Różnica ta dotyczyła zwrotu (w styczniu 2005 r.) niewykorzystanej dotacji z PFRON-u. Poza tym Dyrektor Zakładu wykazał w sprawozdaniu kwotę wydatków 13.996 zł w § 4170 - "Wynagrodzenia bezosobowe" (takiego paragrafu nie było w 2004 roku) zamiast w § 302 - "Nagrody i wydatki niezaliczone do wynagrodzeń". W czasie kontroli dostarczono poprawione sprawozdanie jednostkowe Rb-30 za rok 2004 sporządzone przez ZAZ w Świerzawie.

W zakresie gospodarki składnikami majątku

Ewidencja środków trwałych posiadała istotne wady, które polegały m.in. na ujęciu w niej zestawów komputerowych i innego sprzętu o wartości poniżej 3.500 zł, co było niezgodne z uregulowaniami ustalonymi w wewnętrznej Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym powiatu, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie. Nie stosowano jednolitej zasady ewidencjonowania zestawów komputerowych, ponieważ zestawy o niższej wartości były ewidencjonowane na koncie 011 – Środki trwałe", bądź na koncie 013 - "Pozostałe środki trwałe". Na podstawie przedłożonej ewidencji analitycznej stwierdzono, że w ewidencji syntetycznej i analitycznej środków trwałych nie zostały ujęte drogi i ulice będące w posiadaniu powiatu. Wprowadzenia pozostałych środków trwałych na stan majątku dokonywano zapisem na kontach: 013 "Pozostałe środki trwałe" (Wn) w korespondencji z kontem 072 "Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych" (Ma), co naruszało zasady funkcjonowania tych kont określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...).

Zmiany w zakresie stanu środków trwałych dokonywane były na podstawie dowodów OT "Przyjęcie środka trwałego", na których brakowało charakterystyki przyjętych na stan środków trwałych, tj. wymienionych elementów składowych wchodzących w skład zakupionych zestawów komputerowych z podaniem ich podstawowych parametrów technicznych, numerów fabrycznych, co utrudniało ich

identyfikację oraz zabezpieczenie jako całości; na dowodach oraz w ewidencji analitycznej zapisano w nazwie środka trwałego wyłącznie - zestaw komputerowy.

Na fakturach za dokonane zakupy inwestycyjne nie wpisywano pod jaką pozycją zaewidencjonowano dany środek w ewidencji analitycznej. Sporządzone dowody OT - przyjęcia środka trwałego nie zawierały danych charakterystycznych środka trwałego (numery seryjne, dane techniczne), stawki umorzeniowej, dekretacji księgowej, symbolu układu klasyfikacyjnego, a w przypadku notebooka na kwotę 5.264,30 zł brakowało również wpisanego numeru inwentarzowego. W czasie kontroli uzupełniono dowody OT o brakujące dane.

W 2005 roku na koncie 011, zamiast na koncie 020 "Wartości niematerialne i prawne" ujęto zakupiony antywirusowy program komputerowy o wartości 1.690 zł.

W postępowaniu przetargowym na dostawę sprzętu na wyposażenie stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej w Starostwie przeprowadzonym w dniu 9.09.2005 roku, dokonano wyboru oferty nr 1, która nie odpowiadała wymogom określonym w rozdziale I specyfikacji istotnych warunków zamówienia pn. - Instrukcja dla wykonawców, pkt 3 - Dokumenty jakie należy dostarczyć w celu spełnienia warunków udziału w przetargu, ppkt 4 w brzmieniu : "Należy załączyć zaświadczenie z właściwego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych potwierdzające, że oferent nie zalega z opłacaniem składek na ubezpieczenie zdrowotne lub społeczne, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed upływem terminu składania ofert." Termin składania ofert określono na dzień 9.09.2005 r., a w treści wybranej oferty przedłożono zaświadczenie z ZUS z datą 7.06.2005 roku. Ponadto członkowie komisji przetargowej złożyli oświadczenia na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z datą 9.10.2005 r., podczas gdy postępowanie rozstrzygnięto w dniu 9.09.2005 roku.

Nie zarządzono i nie przeprowadzono inwentaryzacji wartości niematerialnych i prawnych, które faktycznie w jednostce występowały i ujęte były w ewidencji konta 020 - "Wartości niematerialne i prawne" oraz nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa znajdujących się w zasobie nieruchomości Skarbu Państwa, do czego zobowiązywały przepisy art. 26 ustawy o rachunkowości.

Przedstawiając powyższe panu Staroście Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz uchybień szczegółowo opisanych w protokole kontroli oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, między innymi poprzez realizację następujących wniosków:

1. Wykonywanie na bieżąco kontroli podległych i nadzorowanych jednostkach organizacyjnych, celem realizacji obowiązków wynikających z art. 187 ust. 2 i ust. 3 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104).
2. Ujmowanie w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego wszystkich operacji, które nastąpiły w tym okresie, celem zapewnienia bieżącego prowadzenia i rzetelności ksiąg rachunkowych, stosownie do

przepisów art. 6 ust. 1, art. 16 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.).

3. Dokonywanie zapisów w księgach rachunkowych wyłącznie na podstawie dowodów księgowych spełniających wymogi art. 21 ust. 1 i ust. 6 ustawy o rachunkowości.
4. Przestrzeganie uregulowań wewnętrznych określonych w § 7 pkt 1 litera b oraz § 20 pkt 3.2. Instrukcji obiegu, kontroli i archiwowania dokumentów księgowych poprzez czytelne opisywanie źródłowych dowodów księgowych dokonywane przez osoby odpowiedzialne za dany odcinek działalności jednostki.
5. Prowadzenie ewidencji księgowej dochodów, zgodnie z wytycznymi rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752 ze zm.).
6. Wprowadzenie w uregulowaniach wewnętrznych przyjętych zasad ewidencji dochodów Skarbu Państwa i nieruchomości Skarbu Państwa wchodzących w skład zasobu Skarbu Państwa, zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości.
7. Określenie w zakładowym planie kont wykazu kont księgi głównej przeznaczonych do ewidencji dochodów Skarbu Państwa i nieruchomości wchodzących w skład zasobu Skarbu Państwa, oraz urządzeń analitycznych i ich powiązań z kontami księgi głównej, zgodnie z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości.
8. Prowadzenie ewidencji księgowej syntetycznej i analitycznej nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa znajdujących się w zasobie Skarbu Państwa zgodnie z wymogami przepisów ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych.
9. Sporządzanie sprawozdań jednostkowych Rb – Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, egzekwowanie obowiązku sporządzania tych sprawozdań przez podległe jednostki, zgodnie z przepisami § 4 pkt 2a oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 sierpnia 2005 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 170, poz. 1426) .
10. Bezwzględne przestrzeganie przepisów § 9 pkt 2 ww. rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w szczególności przez wykazywanie w sprawozdaniu Rb- 28S wydatków poniesionych na koszty podróży służbowych.
11. Przekazywania na dochody powiatu 5% z opłat pobranych za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości znajdujących się w zasobie Skarbu Państwa rozłożonych na raty, zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z 29 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966 ze zm.).
12. Rozliczanie zaliczek udzielanych pracownikom w terminach określonych na wnioskach o ich udzielenie.
13. Bezwzględne przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 września 2004 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków

pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 209, poz. 2132 ze zm.) w szczególności w zakresie wydatków na zakup materiałów i usług, na krajowe i zagraniczne podróże służbowe oraz na dotacje.

14. Dokonywanie wydatków budżetowych zgodnie z wymogami art. 35 ust. 2 i ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.
15. Terminowe opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, zgodnie z przepisami art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 ze zm.).
16. Naliczanie diet w poleceniach wyjazdu służbowego zagranicznego, zgodnie z przepisem § 4 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1991 ze zm.).
17. Przeanalizowanie przepisów wewnętrznych dotyczących rozliczania kart drogowych dla samochodu służbowego Leganza celem uszczegółowienia zasad rozliczania kart drogowych; ustalenie prawidłowej normy zużycia paliwa na 100 km przebiegu oraz umieszczanie na fakturach za zakupione paliwo adnotacji podającej numer karty drogowej do której wpisano zakupione paliwo.
18. Sporządzenie projektu zmian do Uchwały Rady Powiatu Nr XXV/129/2000 z dnia 6 września 2000 r. w sprawie diet przysługującym radnym Rady Powiatu, mających na celu doprecyzowanie zasad zmniejszania diet radnych z tytułu ich nieobecności w posiedzeniach komisji.
19. Egzekwowanie od podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych, którym udzielono dotacji terminowego jej rozliczania, na odpowiednim wzorze, zgodnie z zawartymi umowami dotacji.
20. Sporządzanie bilansu jednostki w sposób rzetelny i prawidłowy i ujmowanie w nim danych wynikających z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej, celem jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej jednostki, stosownie do przepisów art. 4 ust. 1, w związku z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
21. Ścisłe przestrzeganie przepisów art. 89 ust. 1 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177 ze zm.), w zakresie zgodności treści oferty z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia.
22. Bieżące analizowanie stanu środków pieniężnych na rachunku sum depozytowych i terminowe ich rozliczanie, zgodnie z dyspozycją art. 151 ustawy Prawo zamówień publicznych.
23. Zaprowadzenie ewidencji księgowej dróg i ulic powiatowych na koncie 011 - "Środki trwałe" stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i planów kont (...).
24. Prowadzenie ewidencji księgowej na kontach 011 i 013, zgodnie z zasadami ustalonymi w Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym powiatu, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie.
25. Wpisywanie na fakturach za dokonane zakupy inwestycyjne pozycji, pod którą zaewidencjonowano dany środek w ewidencji analitycznej; na dowodach OT - Przyjęcia środka trwałego, umieszczanie danych

charakterystycznych środka trwałego (numery seryjne, dane techniczne), stawki umorzeniowej, dekretacji księgowej, symbolu układu klasyfikacyjnego.

26. Przeprowadzenie inwentaryzacji wartości niematerialnych i prawnych ujętych w ewidencji księgowej na koncie 020 - "Wartości niematerialne i prawne" oraz nieruchomości znajdujących się w zasobie nieruchomości Skarbu Państwa, zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 26 ustawy o rachunkowości.
27. Przestrzeganie przepisów art. 185 ust. 1, art. 186 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych oraz rozporządzenia Ministra Finansów z 26 stycznia 2005 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz zasad i terminów rocznych rozliczeń i wpłat do budżetu (Dz. U. Nr 23, poz. 190) w zakresie terminowego przekazywania podległym jednostkom informacji niezbędnych do opracowania projektów ich planów finansowych, oraz informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków, oraz wysokości dotacji i wpłat do budżetu.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Jan Kotylak
Przewodniczący
Rady Powiatu Złotoryjskiego